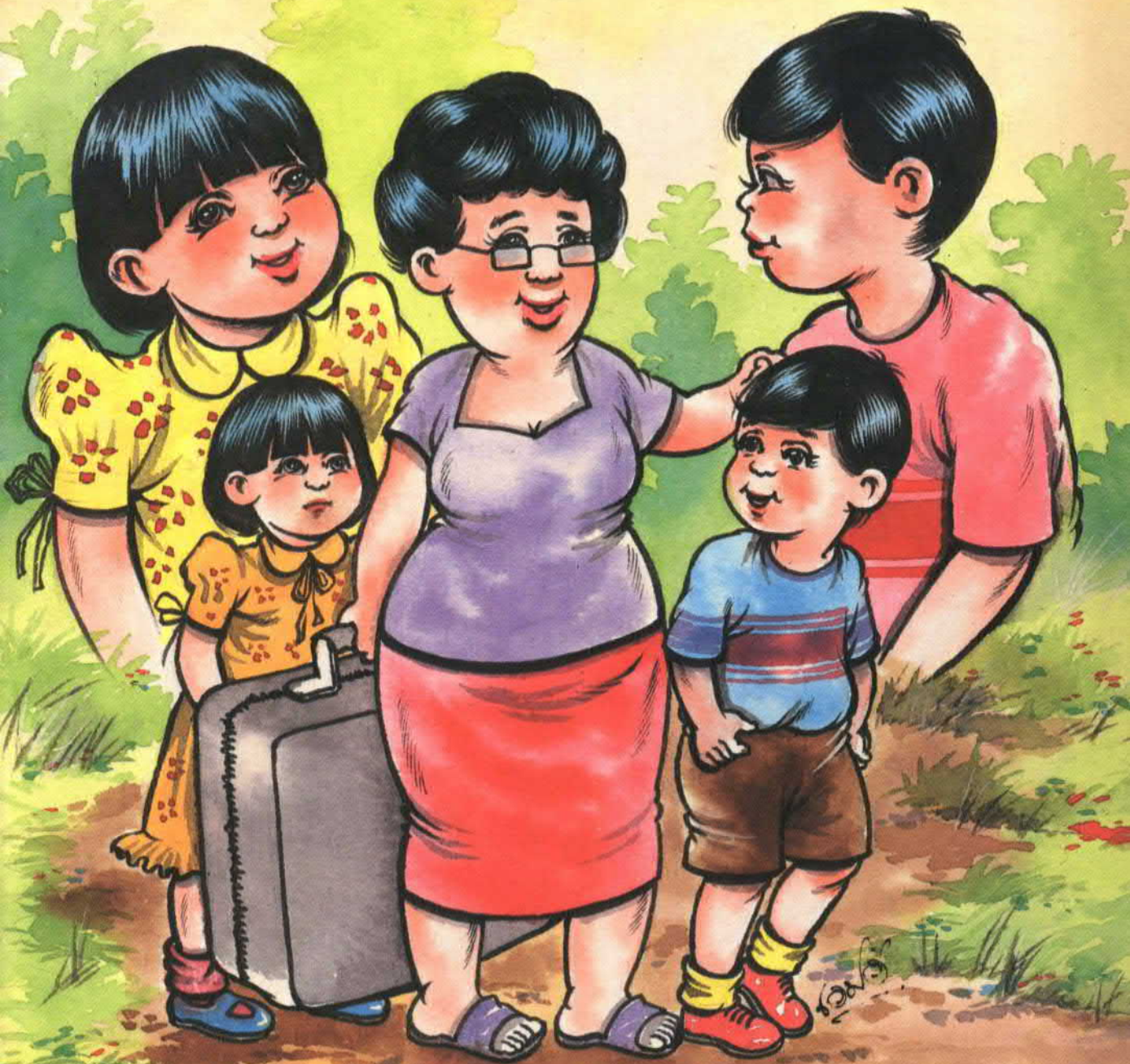

ดีและงาม

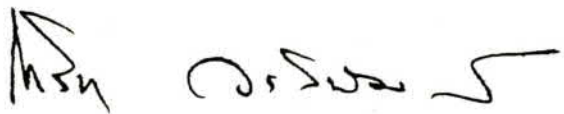
เรื่อง ช่อม แยมงาม
ภาพ หนูแดง ไชยวงศ์

คำนำ

ในสังคมปัจจุบันหนังสือเป็นพื้นฐานในการสื่อความหมายและแสวงหาความรู้ เป็นเครื่องมือที่จะช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนด้วยกัน และระหว่างรัฐบาลกับประชาชน การรู้หนังสือไทยจึงเป็นสิ่งจำเป็น เป็นสิทธิและบริการขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนพึงได้รับ และเป็นการรักษาไว้ซึ่งมรดกของชาติที่สืบทอดต่อกันมามากกว่า 700 ปี

เพื่อป้องกันการลืมหนังสือและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้รู้หนังสือได้รับประโยชน์จากการอ่าน กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงได้ขอความร่วมมือจากหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้ที่มีจิตกุศลจัดทำเอกสารเสริมการอ่านเพื่อเผยแพร่ในพื้นที่ที่มีการณรงค์เพื่อการรู้หนังสือ หนังสือแต่ละเล่มนี้จะมีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ให้ความเพลิดเพลิน และใช้ภาษาเหมาะสมสำหรับผู้เริ่มอ่าน

กรมการศึกษานอกโรงเรียนขอขอบคุณ นางช่อม แยมงาม ผู้เขียนและคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงต้นฉบับ โดยเฉพาะ นางสาวกนิษฐา กาญจนจารี แห่งมูลนิธิสวิตา ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงต้นฉบับ และคณะอนุกรรมการทุกท่านที่ได้สละเวลาจัดทำเอกสารเล่มนี้โดยมิได้รับค่าตอบแทนแต่ประการใด และขอขอบคุณองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติที่ได้ให้การสนับสนุนในการจัดทำและผลิตเอกสารเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาสตรีและเยาวชนชุดนี้

(นายโกวิท วรพิพัฒน์)

อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

คุณธรรม 4 ประการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน

1. การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเอง
2. การข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ความดีนั้น
3. การอดทน อดกลั้น และอดออมที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด
4. การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

บริเวณท่าจอดรถโดยสารประจำทาง เต็มไปด้วยผู้คน
สัญจรไปมา เด็กชายดียืนรอป้ายสะอาดและลูกสาวที่เดินทาง
มาจากกรุงเทพ ฯ

ขอโทษครับ
ท่านคือคุณ
ป้าสะอาด
ใช่ไหมครับ

คุณงามครับ เสื้อผ้า
เป็นเพียงเครื่องห่อหุ้ม
ร่างกายเท่านั้น ขอให้
สะอาดก็ใช้ได้แล้วครับ

ใช่จ้ะ เอ๋หนูคือ
พ่อดี หลานป้าสินะ

ยายงาม ลูกนะพูด
ไม่เพราะอีกแล้วนะ

โอ๊ย
งามไม่มี
ญาติลักษณะ
ลุงเขยยังงี้
หรรอกะคุณแม่
ดูซิ แต่งตัว
เขยจิง

ดีพาป้าสะอาดและลูกสาวซึ่งามมาบ้านของตน นายสอน
กับนางชื่น พ่อแม่ของดีคอยต้อนรับอยู่ที่บ้าน

ตีตื่นขึ้นหุงข้าวแต่เช้ามืด ขณะที่งามยังคงนอนหลับสบาย
อยู่ในห้อง จนนางสะอาดต้องปลุกให้ลุกขึ้น

งามตื่นเถอะลูก สายแล้ว

ไม่ได้หรงอก ลูกผู้หญิง
ต้องตื่นก่อนไก่ จะได้มีเวลา
ทำไรกว่าคนอื่น

แหมยังมีดอยู่เลยคะ
ขอนอนต่ออีกนิดเถอะคะ

ถ้าไรชีวิตนะชิถูก รู้ไหมพ่อดี
เขาตื่นหุงข้าวตั้งแต่ไก่ยังไม่ขัน
แน่ะ อายเขาบ้างชิ

เอ๊ะ ทำไรอะไรคะ

ทุกคนนั่งล้อมวงกินข้าวเช้า งามมองดูอาหารเช้าแล้ว
สายหน้าไม่พอใจ

งามจึงต้องกินข้าวกับผัดผักนึ่ง และแกงจืด กับแกงเผ็ด
ที่เหลือจากเมื่อวานเย็นอย่างพะอืดพะอม

งามปิดหน้าต่างกลับเข้าไปในห้อง นั่งร้องไห้อยู่คนเดียว
จนนางสะอาดต้องเข้ามาปลอบ

แม่ขา กลับบ้านเราเถอะค่ะ

ทำไมล่ะลูก อยู่ที่นี่สบายออก

หนูเกลียดนายดีจน
ไม่อยากมองหน้า
เขาเวดดีเป็นผู้ใหญ่
สอนหนู ขัดคอหนู
ทุกเรื่องเลย

เขาพูดถูกทุกอย่างนี้จ้ะ

งามไม่ยอมฟังเหตุผลของแม่ รบเร้าให้แม่พากลับบ้าน
ที่กรุงเทพ ฯ อย่างเดียว แม่จึงต้องบอกความจริงให้รู้

ไม่รู้ละกะ งามจะกลับ
กรุงเทพ ฯ นะคะคุณแม่

กลับไม่ได้หรอกลูก
บ้านที่กรุงเทพ ฯ ถูกเขา
ยึดไปแล้ว เราไม่มีที่ไปแล้ว
ต้องอยู่ที่นี่ต่อไป

งามตกใจมากเมื่อได้รู้ความจริงว่า บ้านของตนที่กรุงเทพ ฯ
ถูกยึดไปแล้ว และต้องอยู่บ้านหลังนี้ตลอดไป

แม้ว่าอะไรนะคะ งามไม่เชื่อ
ไม่จริงใช่ไหมคะ

จริง ๆ จ๊ะ

ทำไมแม่ไม่บอกงามตั้งแต่แรกคะ งามเห็นจะต้อง
ทำตัวเสียใหม่แล้วละคะ เมื่อมาอาศัยเขาอยู่
ก็ต้องช่วยเขาทำงาน ต่อไปหนูจะเป็นงามคนใหม่คะ

งามช่วยทำงานบ้าน เริ่มจากกวาดบ้าน ถูบ้าน ดีแปลกใจ
ที่เห็นงามเปลี่ยนไปราวกับเป็นคนละคน

อ้าว คุณงามวันนี้ทำไมมาถู
บ้านล่ะ มันเป็นหน้าที่
ของผมนี่

ฉันต้องขอโทษที่ล่วงเกินคุณเจ้าของบ้านไว้มาก
ฉันมาอาศัยอยู่ด้วยต้องช่วยเจ้าของบ้านทำงาน
หิละ อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูคายนั่นว้าวปั่นควาย
ให้ลูกท่านเล่น

ไม่เอาน้ำไปเทียวที่ตลาดกันดีกว่า

หลังจากภูบ้านเสร็จ งามรีบเก็บเสื้อผ้าของทุกคนไป
ซักทันที

ตกเย็น ทุกคนนั่งกินข้าวพร้อมหน้าพร้อมตากัน ดีนั่ง
กินข้าวใกล้ ๆ งามแล้วเกิดจามขึ้นมากลางวง

เวลาไอหรือจาม ต้องใช้ผ้า
หรือกระดาษหรือมือปิดปาก

ก็ผมเอามือปิดปากแล้วนี่

ปิดอย่างเดียวไม่พอหรอก
ต้องหันหน้าไปทางอื่นที่ไม่
มีคนหรือของด้วย

ดีนั่งกินข้าวไปเรื่อย ๆ เศษอาหารติดฟัน ดีจึงอ้าปาก
เอานิ้วเช็ดเศษอาหารที่ติดฟันออก

เขาห้ามเอานิ้วเช็ดฟันจะ
น่าเกลียด

เศษอาหาร
มันติดฟันนี่นา

พี่ดีก็ต้องเอาผ้าหรือกระดาษ
หรือถ้าไม่มีก็ใช้ฝ่ามือปิด
บังไว้ แล้วจึงใช้ไม้จิ้ม
หรือใช้นิ้วเช็ด จะได้ไม่
น่าเกลียด

ดีกินข้าวติดคอจนสะอึก จึงหยิบแก้วน้ำขึ้นดื่มอีก ๑
เสียงดัง

พี่ดี เวลาดื่มน้ำ ค่อยๆ ดื่มชิละ
จะได้ไม่สำลัก และไม่มีเสียงดัง
น่าเกลียดด้วย

ครับผม คุณหญิง

แล้วเขาไม่กินข้าวคำ
น้ำคำ อย่างพี่ดีหรอก
เขาจะดื่มน้ำหลังกินข้าว
อืมแล้วกะ

ครับ คุณวัณธรรมหญิง

ดีและงามช่วยกันเก็บกับข้าว และล้างจานจนเรียบร้อย
งามจึงเดินไปที่ห้องตั้งใจจะเข้านอน ดีรีบเตือนให้งามแปรงฟัน
ก่อนนอนทันที

เมื่องามถูกตีเตือนให้แปรงฟันก่อนนอน กามจึงเตือนดีให้
สวดมนต์ก่อนนอนบ้าง

น้ำขึ้นบอกฉันว่า พี่ดีไม่เคย
สวดมนต์ไหว้พระก่อนนอนเลย

อ้าว ก็ผมไปโรงเรียน
ผมก็สวดทุกวันแล้วนี่อะ
อรหันต์มานะ

ก่อนนอน พี่ดีต้องล้างเท้า
ล้างมือให้สะอาด แล้ว
กราบหมอนสามครั้ง
สวดนะโมสามจบก่อน

นะโมตัสสะ ะคะวะโต อะระ-
หะโต สัมมา สัมพุทฺธสสะนะหรืออะ
หวนคอแรง ของกล้วย คนใน
ตำบลเรา สวดกันคล่องเปรี๊ยะ

คล่องหรือไม่คล่อง
ไม่สำคัญหรอก
สำคัญที่ตั้งใจ
สวดหรือเปล่า
ต่างหากล่ะ

ครับ
แม่ชีครับ

นายสอน นางชื่น และนางสะอาด นั่งมองดูดีและงามด้วยความชื่นชม

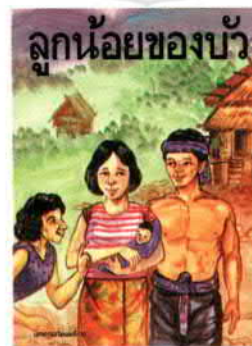
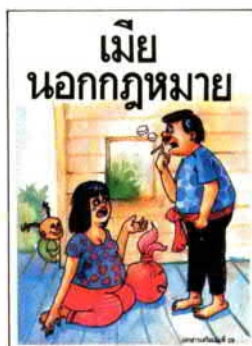
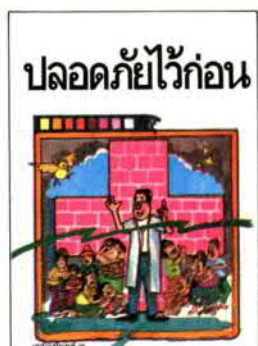
**รายชื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงต้นฉบับเอกสารเสริม
โครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ**

นายสุนทร สุนันท์ชัย	ที่ปรึกษา
นายทองอยู่ แก้วไทรยะ	ที่ปรึกษา
นายเจริญผล สุวรรณโชติ	ที่ปรึกษา
นางสาวเลขา ปิยะอัจฉริยะ	ที่ปรึกษา
นางกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา	ที่ปรึกษา
นางสาวกนิษฐา กาญจนจารี	ประธานอนุกรรมการ
นางสลาย โรจนสโรช	อนุกรรมการ
นางสาวรสา วงศ์ยังอยู่	อนุกรรมการ
นางสุดใจ ฉายศรี	อนุกรรมการ
นางเน่งน้อย ปัญจพรรค	อนุกรรมการ
นางสาวชนิดา จรรยาเพศ	อนุกรรมการ
นางสาวกฤษณา สินไชย	อนุกรรมการ
นางเพ็ญพักตร์ ลิ้มสัมพันธ์	อนุกรรมการ
นางสาวพิมพ์ใจ เมษฐ์สุขใส	อนุกรรมการ
นางกรแก้ว เลี่ยมรักษ์	อนุกรรมการ
นายวิวัฒน์ไชย จันทน์สุคนธ์	อนุกรรมการ
นางสาวพิมพ์ใจ สิทธิสุรศักดิ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
นางสาวโสมาอุษา เลี้ยงถนอม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางคณิฉาน์ สิทธิดำรง	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่อเอกสารเสริมโดยได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟ ปี พ.ศ. 2527

ชื่อเรื่อง	ผู้เขียน
1. เขาว่าผู้หญิงไม่ได้ทำงาน	นางสุดใจ ฉายศรี
2. ดีและงาม	นางช่อ่ม แยมงาม
3. สาวโรงงาน	นางแน่น้อย ปัญจพรรค
4. ปลอดภัยไว้ก่อน	ดร. จรวยพร ธรณินทร์
5. เมียนอกกฎหมาย	พอ. สุเทพ เสนิงค์ ณ ออยุธยา
6. แม่ค้าขายผัก	นายปรีชา เรืองจันทร์
7. ใจเขาใจเรา	นายแนว สดธิพันธุ์
8. เพื่อชีวิตใหม่	นางสาวอภาพร ทวีชาชาติ
9. กันไว้ดีกว่าแก้	นางสมมาวดี พันธุ์เพ็ง
10. ลูกรัก	นางศรีไพบุลย์ เพชรกุล
11. ลูกน้อยของบัว	นายสมบัติ สุวรรณพิทักษ์
12. ร้ายกว่าเสือ	นายสาโรจน์ ลิ้มปะเสวีรัฐ

โครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ

โดยความสนับสนุนจากองค์การยูนิเซฟ